

॥ सा विद्या या विमुक्तये ॥

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

“ज्ञानतीर्थ” परिसर, विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१६०६ (महाराष्ट्र)

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY NANDED

“Dnyanteerth”, Vishnupuri, Nanded - 431606 Maharashtra State (INDIA)

Established on 17th September 1994 – Recognized by the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'A' Grade

ACADEMIC (1-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

Fax : (02462) 229574

संलग्नित महाविद्यालयांतील मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी स्तरावरील द्वितीय वर्षाचे CBCS Pattern नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून लागू करण्याबाबत.

परिपत्रक

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, दिनांक २० जून २०२० रोजी संपन्न झालेल्या ४७व्या मा. विद्या परिषद बैठकीतील विषय क्र.१३/४७-२०२०च्या ठरावानुसार प्रस्तुत विद्यापीठाच्या संलग्नित महाविद्यालयांतील मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी स्तरावरील द्वितीय वर्षाचे खालील विषयांचे C.B.C.S. (Choice Based Credit System) Pattern नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून लागू करण्यात येत आहेत.

- १) बी.ए./बी.एस्सी./बी.कॉम./बी.एस.डब्ल्यू./फाईन आर्ट्स—द्वितीय वर्ष—इंग्रजी (अनिवार्य, अतिरिक्त (द्वितीय भाषा), फंक्शनल इंग्रजी, ऐच्छिक)
- २) बी.ए./बी.एस्सी./बी.कॉम./बी.एस.डब्ल्यू./फाईन आर्ट्स—द्वितीय वर्ष—हिंदी (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)
- ३) बी.ए./बी.एस्सी./बी.कॉम./बी.एस.डब्ल्यू./फाईन आर्ट्स—द्वितीय वर्ष—कन्नड (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)
- ४) बी.ए./बी.एस्सी./बी.कॉम./बी.एस.डब्ल्यू./फाईन आर्ट्स—द्वितीय वर्ष—मराठी (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)
- ५) बी.ए./बी.एस्सी./बी.कॉम./बी.एस.डब्ल्यू./फाईन आर्ट्स—द्वितीय वर्ष—पाली (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)
- ६) बी.ए./बी.एस्सी./बी.कॉम./बी.एस.डब्ल्यू./फाईन आर्ट्स—द्वितीय—संस्कृत (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)
- ७) बी.ए./बी.एस्सी./बी.कॉम./बी.एस.डब्ल्यू./फाईन आर्ट्स—द्वितीय वर्ष—उर्दू (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)
- ८) बी.ए.—द्वितीय वर्ष—अर्थशास्त्र
- ९) बी.ए.—द्वितीय वर्ष—भूगोल
- १०) बी.ए.—द्वितीय वर्ष—इतिहास
- ११) बी.ए.—द्वितीय वर्ष—सैनिकशास्त्र
- १२) बी.ए.—द्वितीय वर्ष—तत्त्वज्ञान
- १३) बी.ए.—द्वितीय वर्ष—राज्यशास्त्र
- १४) बी.ए.—द्वितीय वर्ष—मानसशास्त्र
- १५) बी.ए.—द्वितीय वर्ष—लोकप्रशासन
- १६) बी.ए.—द्वितीय वर्ष—समाजशास्त्र
- १७) बी.ए.—द्वितीय वर्ष—अॅडमिनिस्ट्रेटिव्ह सर्व्हिस

सदरील परिपत्रक व अभ्यासक्रम प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी.

‘ज्ञानतीर्थ’ परिसर,

विष्णुपुरी, नांदेड — ४३१ ६०६.

जा.क्र.: शैक्षणिक-१/परिपत्रक/पदवी-सीबीसीएस अभ्यासक्रम/
२०२०-२१/२४९

दिनांक : ०८.०७.२०२०.

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा. कुलसचिव यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) साहाय्यक कुलसचिव, पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) उपकुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, शैक्षणिक विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.

स्वाक्षरित /—

उपकुलसचिव

शैक्षणिक (१-अभ्यासमंडळ) विभाग

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

SYLLABUS

History

B. A. Second Year

Semester III & IV

Semester Pattern

(Choice Based Credit System)

(With Effective from 2020-21)

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

B.A. Second Year, Semester III and IV

Semester Pattern 2020-21

(Choice Based Credit System)

Semester	Core Course	Paper No.	Name of Paper	Lecture /week	Total No. of Lectures	CA	ESE	Total Marks	Credits
III	CCHIS-I	V	Chhatrpati Shivaji and His Times (1630A.D. to 1707 A.D.)	4	55	25	50	75	03
	CCHIS-II	VI	History of India (1526A.D. to 1707 A.D.)	4	55	25	50	75	03
	SEC	I	Tourism	3	45	25	25	50	02
	Total				11	155	75	125	200
IV	CCHIS-III	VII	Chhatrpati Shivaji and His Times (1630A.D. to 1707 A.D.)	4	55	25	50	75	03
	CCHIS-IV	VIII	History of India (1757A.D. to 1856 A.D.)	4	55	25	50	75	03
	SEC	II	Tourism	3	45	25	25	50	02
	Total				11	155	75	125	200
Total I + II Sem				22	300	150	250	400	16

Note:- CA: Continuous Assessment.

ESE: End of Semester Examination

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

B.A. Second Year

2019-20

Semester Pattern

(Choice Based Credit System)

History -Semester - III

Paper No	Title of the Paper	Internal Marks	End Semester Exam	Total CA+ESE
HIS-I	Chhatrapati Shivaji and His Times (1630A.D. to 1707 A.D.)	25	50	75
HIS-II	History of India (1526A.D. to 1707 A.D.)	25	50	75
	SEC- Tourism	25	25	50

History - Semester - IV

Paper No.	Title of the Paper	Internal Marks	End Semester Exam	Total CA+ESE
HIS-I	Chhatrapati Shivaji and His Times (1630A.D. to 1707 A.D.)	25	50	75
HIS-II	History of India (1757A.D. to 1856 A.D.)	25	50	75
	SEC- Tourism	25	25	50

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

B.A. Second Year,

Semester III Paper –V,
Chhatrpati Shivaji and his Times (1630 A.D. to 1707 A.D.)

Credits -03

Lectures -55

Marks –75

Internal Marks - Test-I -10, Assignment-10, Attendance/ Seminar-05 = 25, Theory Exam- 50 = Total Marks -75

Units

Periods

Unit 1) Sources for the study of Maratha History 10

- a) Literary
- b) Archaeological

Unit 2) Causes for the Rise of Maratha Power 12

- a) Causes
- b) Contribution of Shahaji Raje and Rajmata Jijau

Unit 3) Shivaji Maharaja's Relation with Adilshahi and Mughal 20

- a) Early movements of Shivaji Maharaj
- b) Afzal Khan Episode
- c) Episode of Shahista Khan and Attack on Surat
- d) Treaty of Purandar and Visit to Agra

Unit 4) Chhatrpati Shivaji's Coronation and Karnataka Expedition
13

- a) Chhatrpati Shivaji's Coronation: causes and consequences
  - b) Karnataka Expedition: Causes and Consequences
-

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

B.A. Second Year,

Semester IV Paper –VII,
Chhatrapati Shivaji and his Times (1630 A.D. to 1707 A.D.)

Credits -03

Lectures -55

Marks –75

Internal Marks - Test-I -10, Assignment-10, Attendance/ Seminar-05 = 25, Theory Exam- 50 = Total Marks -75

Units	Periods
Unit 1) Chhatrapati Shivaji: A Benevolent King	12
a) Agricultural Policy	
b) Water Management	
c) Environmental Policy	
d) Scientific Approach	
Unit 2) Chhatrapati Sambhaji	14
a) Relation with Adilshahi and Kutubshahi	
b) Relation with Mughal	
c) Relation with Portuguese, British and Siddhis	
Unit 3) The Maratha war of Independence	20
a) Chhatrapati Rajaram	
b) Maharani Tarabai	
c) Santaji Ghorpade and Dhanaji Jadhav	
d) Importance of the Maratha war of Independence	
Unit 4) the Maratha Administrative System	09
a) Central administration	
b) Provincial Administration	
c) Village administration	

Reference Books:-

- 1) Sarkar J. N. – *Shivaji and his Times*, Orient Longman, Delhi 1973.
- 2) Bakshi, S. R. & Sharma, Sri Kant, *The Great Marathas – 5, Marathas: The Administrative System*, Deep & Deep Publications Pvt. Ltd., New Delhi, 2000.
- 3) Kulkarni, A. R., Maharashtra in the Age of Shivaji, Deshmukh & Co., Poona, 1969.
- 4) Ranade, M.G., Rise of the Maratha Power, University of Bombay, 1961.
- 5) Pagdi Setu Madhavrao – *Chhatrapati Shivaji*, Continental Publication, Pune 1974.
- 6) Kulkarni A. R. – *Maharashtra in the age of Shivaji*, Diamond publication, Pune 2007.
- 7) डॉ रोडे सोमनाथ - *मराठ्यांचा इतिहास*, पिंपळापुरे ॲन्ड कंपनी पब्लिशर्स, नागपूर १९९६.
- 8) कुरुंदकर नरहर - *शिवाजी महाराजांचे जीवन रहस्य*
- 9) डॉ कुलकर्णी अ. रा. - शिवकालीन महाराष्ट्र, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर १९७७.
- 10) गवली पी. ए.- *मराठ्यांचा इतिहास*, कैलास प्रकाशन, औरंगाबाद १९९९.
- 11) डॉ मुटकुळे रामभाऊ, डॉ धार्ये राजेंद्र - *मराठ्यांचा इतिहास*, चिन्मय प्रकाशन, औरंगाबाद २०१३.
- 12) डॉ मुटकुळे रामभाऊ, - *महात्मा फुलेकृत मराठ्यांचा इतिहास*, पंचफुला प्रकाशन औरंगाबाद २०१४,
- 13) डॉ जमाले हरीभाऊ - *मराठेकालीन लोकांचे दैनंदिन जीवन*, चिन्मय प्रकाशन, औरंगाबाद २०१२.
- 14) डॉ जमाले हरीभाऊ - *शिवाजी आणि शिवकाळ*, अक्षरलेणे प्रकाशन, सोलापूर २०१४
- 15) डॉ मुटकुळे रामभाऊ, डॉ सोमवंशी गिरीधर, *साहित्यातील छत्रपती संभाजीराजे आणि वास्तव इतिहास*, पंचफुला प्रकाशन, औरंगाबाद २०१८.

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

B.A. Second Year

Semester III

Paper –VI & VIII

History of India (1526 A.D. to 1707 A.D.)

Internal Marks - Test-I -10, Assignment-10, Attendance/ Seminar-05 = 25, Theory Exam- 50 = Total Marks -75

Features:

- 1) This paper contains the cultural History of Mughal India.
  - 2) This paper has wide scope to learn about the political contribution of Mughal Badshah
  - 3) This paper gives emphasis on the study of contribution of British Governor.
  - 4) This paper puts light on different conditions of Indian people under British rule.
-

Utility:

- 1) This paper will help students to know the expansion of Mughal Empire.
  - 2) The Students will know about the great kings in this period.
  - 3) The Students will study the governor Generals policy.
  - 4) The students will study the process of Mughal kings and British Governors.
-

Objectives:

- 1) Students will understand the historical advancement of Mughal period 1526 to 1707 A.D.
  - 2) Students will understand the Political aggressiveness of Mughal and British in this age.
  - 3) It will develop the broad view about the religious development of Mughal and British in India.
  - 4) To create interest among students about Mughal Empire and British rule.
  - 5) It will introduce the students about the contributions of Mughal Badshah and British governors.
-

Pre Requisites:

- 1) Student should have the brief introduction of Mughal History and British rule.
  - 2) Students should have information of sources of Mughal History.
  - 3) Students are must be familiar with religious condition of Mughal and British period.
  - 4) Students are must be know the achievements of some Mughal Badshah.
-

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

B.A. Second Year,

Semester III Paper –VI,
History of India (1526 A.D. to 1707 A.D.)

Credits -03

Lectures -55

Marks –75

Internal Marks - Test-I -10, Assignment-10, Attendance/ Seminar-05 = 25, Theory Exam- 50 = Total Marks -75

Units	Periods
Unit 1) Sources of Mughal History	10
a) Literary	
b) Archaeological	
Unit 2) Establishment of Mughal Empire	12
a) Babar – Invasions, First Panipat War, Expansion	
b) Shershah Suri – Expansion, Reforms, Administration System	
Unit 3) Badshah Akbar	20
a) Second Battle of Panipat	
b) Expansion	
c) Deccan Policy	
d) Religious Policy	
Unit 4) Shahajahan and Aurangajeb	13
a) Career and achievement	
b) Rajput Policy	
c) Religious Policy	
d) Deccan Policy	
e) Decline of Mughal Empire	

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

B.A. Second Year,

Semester IV Paper –VIII,
History of India (1757 A.D. to 1856 A.D.)

Credits -03

Lectures -55

Marks –75

Internal Marks - Test-I -10, Assignment-10, Attendance/ Seminar-05 = 25, Theory Exam- 50 = Total Marks -75

Units	Periods
Unit 1) Establishment of British Power	12
a) East India Company in India	
b) Battle of Plassey 1757	
c) Battle of Baxar 1764	
Unit 2) Robert Clive (1765-1767)	14
a) Internal Reform	
b) Dual Government System	
c) Foreign Policy	
Unit 3) Expansion of British Rule	16
a) Warren Hasting's (1772-1785)	
b) Lord Cornwallis (1786-1793)	
c) Lord Wellesley (1798-1805)	
d) Lord Hasting's (1813-1823)	
Unit 4) Consolidation of British Rule	13
a) Lord Bentinck (1828-1835) - Reform and contribution	
b) Lord Dalhousie (1848-1856) – Reform and contribution	

Reference Books:-

- 1) Mahajan V.D. - *History of Medieval India*, S. Chand New Delhi, 1991.
- 2) Nanda S. P. - *History of Modern India*, Diamond Publisher New Delhi, 2003.
- 3) Mehta J.L., *Advanced study in the history of medieval India*, sterling Publishers Pvt. Ltd, 1979.
- 4) Mukharjee R.K. – *Rise and fall of East India Company*
- 5) Richards John F, *The Mughal Empire*, Cambridge University Press, 1995
- 6) डॉ. सुमन वैदय, डॉ. शांता कोठेकर - *आधुनिक भारताचा इतिहास*, साईनाथ प्रकाशन नागपूर १९९८.
- 7) डॉ मदन माडीकर - *मध्ययुगीन भारत*, विद्या बुक पब्लिशर्स औरंगाबाद, २००२.
- 8) डॉ धनंजय आचार्य - *मध्ययुगीन भारत*,
- 9) डॉ. रामभाउ मुटकुळे- *मध्ययुगीन भारताचा इतिहास*, चिन्मय प्रकाशन औरंगाबाद २०१४.
- 10) डॉ .अनिल कठारे - *मध्ययुगीन भारत*, कल्पना प्रकाशन, नांदेड, इ.स. १००० ते १७०७.
- 11) डॉ श्र गो कोलारकर, मध्ययुगीन भारताचा इतिहास १२०६ – १७०७ श्री मंगेश प्रकाशन, नागपूर, २००४
- 12) डॉ .अनिल कठारे - *आधुनिक भारताचा इतिहास*, प्रशांत पब्लिकेशन, नांदेड २०१३
- 13) डॉ. सोमनाथ रोडे - *आधुनिक भारत*, पिंपळापुरे पब्लिशर्स नागपूर
- 14) डॉ ग्रेव्हर, डॉ बेल्हेकर, *आधुनिक भारताचा इतिहास एक नविन मुल्यांकन*, एस चंद पब्लिकेशन, नवी दिल्ली, २०१३

***

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Skill Enhancement Course

B.A. Second Year

Semester III

Paper I & II

TOURISM

Internal Marks - Test - 10 , , Seminar - 15 = 25, Theory Exam - 25 = Total Marks - 50

Features:-

- 1) This paper gives basic information about Tourism.
- 2) This makes interest among students about Tour for various places.
- 3) Student will understand the types and management of Tourism.
- 4) It gives light on historical sites of Tourism.

Utility:-

- 1) To enhance the views regarding the Indian Tourism.
- 2) To enrich the understanding of the students with reference to creative sites for Tourist.
- 3) To enable the students for their vocational careers.
- 4) To get jobs in Tourism Department and Tourism Industries.
- 5) To conserve the historical Monuments and places in their local areas.

Objectives :-

- 1) To introduce the students to the Indian art.
- 2) To appreciate the various contexts of lot of things about Tourism.
- 3) To give wide exposé to the Tourism through site visits and visual effects.
- 4) To create awakening to conserve the heritage by way of establishing Tourist places.

Pre Requisites:-

- 1) Students already know about religious tourist places.

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Skill Enhancement Course

B.A. Second Year

Semester III

Paper I

TOURISM

Credits – 02

Lectures – 45

Marks – 50

Internal Marks - Test - 10 , , Seminar - 15 = 25, Theory Exam - 25 = Total Marks - 50

Lectures

1. Introduction of Tourism	10
a) Definition	
b) Historical Background	
c) Types	
d) Nature and scope of Tourism	
2. Development of Tourism	14
a) Purpose and Importance	
b) Sargent Committee	
c) Indian Tourism Development Corporation	
d) Maharashtra Tourism Development Corporation	
3. Transport and Accommodation	12
a) Transport – Nature	
b) Travel Agencies	
c) Accommodation – Nature and Types	
d) Importance of Transport and Accommodation	
4. Impact of Tourism	09
a) Role of History in Tourism	
b) Social Impact	
c) Cultural Impact	
d) Environmental Impact	

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded
Skill Enhancement Course

B.A. Second Year

Semester IV

Paper II

TOURISM

Credits – 02

Lectures – 45

Marks – 50

Internal Marks - Test - 10 , , Seminar - 15 = 25, Theory Exam – 25 = Total Marks - 50

	Lectures
1) Caves and Temples	11
a) Caves- Ajanta, Ellora, Shiur, Mahur.	
b) Temples- Hottal, Aundha Nagnath, Parli vaijanath	
2) Forts in Marathwada	14
a) Devgiri	
b) b.Kandhar	
c) c.Mahur	
d) Udgir	
3) Memorials	10
a) Memorials- Bibi ka Makabara, Gurudwara	
4) Museums in Marathwada	10
a) Ter	
b) Bahadarpura	
c) Mahur	
d) Aurangabad	

Books for Reference

- 1)Bhatiya A. K.- *Tourism in India*, Sterling Publication, Delhi,1988.
- 2)Bhardwaj D.- *Tourism issue and Challenges*, Kanishka Publication, New Delhi 2006.
- 3) डॉ. विठ्ठल घारपुरे - *पर्यटन भूगोल*, पिंपळापूरे पब्लीशर्स नागपूर २००१.
- 4) डॉ. घाणेकर प्र. के, *दुर्गदुर्गेश्वर रायगड*, स्नेहल प्रकाशन पुणे २०१४

- 5) डॉ. घाणेकर प्र. के, *आडवाटेवरचा महाराष्ट्र*, स्नेहल प्रकाशन, पुणे २०१६
- 6) डॉ. विजया साखरे - *ऐतिहासिक पर्यटन*, अक्षरलेण प्रकाशन सोलापूर २०१२.
- 7) डॉ. लिगाडे, डॉ. कदम, डॉ. साकोळे- *पर्यटनशास्त्र*, अरणा प्रकाशन लातूर २०१८

THE END